

Alsidig personlig udvikling:

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Udviklingen sker når børn engagerer sig og deltager i samspil og aktiviteter hvor de oplever fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd. Når de indgår i ligeværdige relationer med betydningsfulde andre og oplever sig respekterede, passet på og værdsat af tillidsfulde voksne.

De pædagogiske læringsmål:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vores pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges så det understøtter børnenes læring gennem hele dagen. Med afsæt i de to mål og det fælles pædagogiske grundlag flettes dette tema sammen med læreplanens øvrige temaer. Vi målsætter og evaluerer med dette udgangspunkt, samt gennem fælles faglige refleksioner.

I denne beskrivelse har vores refleksioner taget afsæt i praksiserfaringer og materialer fra EVA (Danmarks evalueringsinstitut). Vi har sat fokus på elementerne livsduelighed, engagement, gåpåmod og deltagelses kompetence og beskriver her, hvordan vi i hverdagens læringsmiljø inddrager elementerne pædagogisk og organisatorisk.

Vi understøtter børnenes trivsel ved at investere i deres livsduelighed.

Med afsæt i ICDP - de 4 følelsesmæssige samspilstemaer - tager vi som voksne ansvar for samspillet med børnene. Vi holder fokus på en tryk tilknytning, opbygning af selvværd og selvtillid. Derigennem understøtter vi barnets overskud til vekslende at udforske verden og opleve tryghed hos en voksen. F.eks. når barnet går alene til gyngen og prøver at komme op, men møder modstand og vender tilbage til den voksne for at finde tryghed og opmuntring til at forsøge igen. Selvtillid, når barnet på baggrund af mange forsøg lykkes med at komme op på gyngen. Selvværdet når barnet forventningsfuldt kalder ”Vil du gynte mig?” med afsæt i en tryk tilknytning, hvor barnet oplever sig fuldt accepteret og let at aflæse.

Vi afstemmer affektivt barnets følelser og spejler f.eks. glæden eller frustrationen i barnets reaktioner. Vi støtter og guider barnet i at regulere sine følelser f.eks. ved at trøste det, når det er ked af det, le med når det glæder sig og ved at forholde os roligt, når et barn er vredt og reagerer voldsomt. Vi understøtter børnenes selvværd gennem anerkendelse, ved at forholde os åbent og nysgerrigt til børnenes perspektiver, tanker og følelser. Vi har fokus på og italesætter mestring og succesoplevelser i alle 3 læringsmiljøer (rutiner, børnenes egne lege og vokseninitierede aktiviteter) så børnenes kompetencer bliver synlige. Vi organiserer os i alle dagens aktiviteter og rutiner med fokus på at understøtte børnenes tryghed. Når vi oplever børn

der viser udtryk tilknytning, er vi særligt opmærksomme og sparrer fagligt med hinanden og ved behov også med det rådgivende team og praksiskonsulenter om, hvordan vi gennem læringsmiljøet kan støtte barnets behov for nærvær og omsorg og derigennem kan understøtte barnets trivsel og udvikling.

Vi definerer engagement som oplevelsen af flow og følelsesmæssig fordybelse i læringsprocesser i egne lege eller som deltager i forskellige fælles aktiviteter. Vi tilbyder barnet udfordringer svarende til dets kompetencer og giver så vidt muligt rum til at barnet kan fordybe sig uden at blive forstyrret, så det får mulighed for at opleve mestring. F.eks. når barnet skal øve sig i at tage tøj på. Vi organiserer os og kommunikerer så rammerne omkring fællesaktiviteter og rutiner bliver tydeliggjorte så børnene oplever tryghed og kan fordybe sig og lære.

Vi understøtter børnenes deltagelseskompetencer ved at:

- guide i forskellige sociale samspil; mellem børn og mellem barn og voksen
- guide i brug af ord og gestus der indleder, vedligeholder og afslutter legen

Det har stor betydning for børnenes deltagelsesmulighed, at de oplever sig værdsatte både af voksne og jævnaldrende, derfor fokuserer vi på at se og italesætte børnenes styrker og igangsætte aktiviteter, der tilgodeser alle børns forskelligheder og interesser.

Vi understøtter børnenes gå-på-mod, udholdenhed og vedholdenhed gennem anerkendende guidning og opmuntringer. Vi taler med barnet om tidligere succesoplevelser og om at man skal øve sig igen og igen for at lære. Vi fastholder fokus og giver barnet mulighed og tid til at øve sig. F.eks. ved af- og påklædning, vises nærvær, rolig guidning og deltagelse uden at overtage handlingen.

Vi søger at indrette fysiske læringsmiljøer og tilrettelægge aktiviteter og forløb, så det inspirerer og muliggør børnenes interesser og udforskning. Vi øver os desuden på at følge børnenes spontane nysgerrighed i hverdagen og understøtte deres egen udforskning ved interesseret at fokusere og synliggøre deres aktivitet eller interesse gennem spørgsmål og fremvisninger.

Vi søger at integrere ”Fri for mobberi” og ”Kamibe” i hverdagen, ved at anvende de mest aktuelle temaer herfra i de pædagogiske aktiviteter med børnene. Dette for at understøtte børnenes selvforståelse og dannelse i kombination med udviklingen af sociale kompetencer.

Social Udvikling

Social udvikling drejer sig om udviklingen af sociale handlemuligheder og fletter sig tæt sammen med den personlige udvikling. Udviklingen sker i sociale fællesskaber, hvor børnene trives og lærer ved at gøre sig erfaringer med at øve indflydelse og respektere forskellighed. Gennem opbygning af relationer til andre børn og de voksne, samt udvikling af tryghed i aktiviteter og ting i lokal- og nærmiljøet oplever de at høre til og lærer at bidrage værdifuldt og relevant til fælles lege, aktiviteter og samvær.

De pædagogiske læringsmål:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Vores pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges så det understøtter børnenes læring gennem hele dagen. Med afsæt i de to mål og det fælles pædagogiske grundlag flettes dette tema sammen med læreplanens øvrige temaer. Vi målsætter og evaluerer med dette udgangspunkt, samt gennem fælles faglige refleksioner.

I denne beskrivelse har vores refleksioner taget afsæt i praksiserfaringer og materialer fra EVA (Danmarks evalueringsinstitut). Vi har sat fokus på elementerne deltagelse og medindflydelse, empati og legens betydning for den sociale læring, og beskriver her, hvordan vi i hverdagens læringsmiljø inddrager elementerne pædagogisk og organisatorisk.

Vi understøtter børnenes trivsel ved at være empatiske rollemodeller

Vores pædagogiske læringsmiljø er tilrettelagt ud fra demokratiske og fællesskabsorienterede normer og værdier. Vi søger at bibringe børnene en forståelse for, at forskellighed er en styrke for fællesskabet. Vi arbejder derfor på at modvirke mobning og eksklusion. Eks.: Et barn vil lege med pædagogen alene, hun opleves utryk ved at dele sit legetøj og legen med andre. Pædagogen engagerer sig i legen, inviterer andre børn med og understøtter deres initiativer. Pædagogen understøtter samtidig samspillet med barnet, så det fortsat føler tryghed og oplever at andres idéer bliver inspirerende i legen. Det pædagogiske læringsmiljø er hermed fokuseret på samspillet mellem barn og fællesskab og pædagogen oplever situationen ”med” barnet fremfor at se ”på” barnet ved at engagere sig i legen.

I vores læringsmiljø vægter vi børnenes medindflydelse højt og inddrager det i vores planlægning ved at:

- tage afsæt i vores pædagogiske betragtninger; iagttagelser hvorigennem vi lærer børnenes behov og udvikling at kende og på den baggrund kan vurdere deres interesser og initiativer
- støtte børnenes initiativer når de udtrykker ønsker eller interesser om at bringe egne perspektiver ind i fællesskabet.
- være nysgerrige på børnenes oplevelsesverden og være opmærksom på deres perspektiver

Eks.: i en science-aktivitet laver børnene regnbuer ved brug af sukker og salt. Børnene viser stor interesse. Et barn bliver nysgerrig på, om der kan anvendes andre materialer. Pædagogen ser perspektivet og finder ris og sand, som de kan prøve med.

I vores pædagogiske læringsmiljø optræder vi som empatiske rollemodeller ved at være:

- omsorgsfulde, lydhøre og opmærksomme på andres følelser og oplevelser

- bevidste rollemodeller og derved give børnene mulighed for at føle empati, når de spejler sig i de voksnes adfærd.

Herigennem holder vi fokus på:

- tryk tilknytning: så alle børn føler sig knyttet til en voksen
- sensitivitet: vi er lydhøre overfor børnenes signaler og udtryk
- responsivitet: vi anerkender og reagerer på børnenes behov og følelser
- anderkendelse af empati: vi fremhæver når et barn handler empatisk
- Følelser: vi forholder os nysgerigt og omsorgsfuldt til børns følelser, også når de ikke udtrykkes med sprog.

Det har stor betydning for lege-fællesskaber at børnegruppen har øje for hinandens ressourcer. Vi inddrager børnenes interesser i lege og aktiviteter således at det bliver lettere for børnene at knytte venskaber og opleve empati. Når der opstår uenigheder og konflikter understøtter vi gennem kommunikation og guidning børnenes erfaringer ved at give dem mulighed for at opleve egne følelser og få et indblik i andres. Vi taler så vidt muligt med dem om, hvad de hver for sig føler og hvad de tror den anden føler. Vi anvender også ”Fri for mobberi” som fælles aktivitet i mindre grupper, til at understøtte børnenes erfaringer. Vi vil gerne styrke inddragelsen af forældre i arbejdet med relationer i børnegruppen.

I vores læringsmiljø prioriteres legen højt. De ansatte påtager sig ansvar for legen og skaber legemuligheder for alle børn, således at børnene gennem legen opdager og udforsker sig selv og omverdenen. Vi organiserer os, så vi kan støtte børnene i at trives, være deltagende og udvikle sig ved :

- At være til stede og understøtte børnenes selvorganiserede lege, hvis der er behov.
- At guide, hjælpe ind i og udvide børnenes lege
- At deltage i lege med på børnenes præmisser

I det pædagogiske læringsmiljø giver vi børnene muligheder for at lære at mestre strategier til at deltage i legen. Vi guider børnene i at byde ind i legen ved at spørge ”skal vi lege” eller ”må jeg være med” og derefter at byde til med nye idéer eller skabe opmærksomhed på noget fælles. Vi støtter samspillet, hvor der er behov og særligt hvis der opstår konflikter, som børnene ikke kan løse på egen hånd. Vi tilbyder nye legefællesskaber og relevante lege med afsæt i vores iagttagelser af børnenes interesser.

Kommunikation og sprog

Kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer og har stor betydning i sammenhæng med den personlige og sociale udvikling. Derfor er det betydningsfuldt for sprogtiltagelsen, at pædagoger er bevidste om, at vi er sproglige rollemodeller og at vores læringsmiljø understøtter kommunikative og sproglige interaktioner med os, såvel som at vi guider dem til at indgå i børnefællesskaber med andre børn.

De pædagogiske læringsmål:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Vores pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges så det understøtter børnenes læring gennem hele dagen. Med afsæt i de to mål og det fælles pædagogiske grundlag flettes dette tema sammen med læreplanens øvrige temaer. Vi målsætter og evaluerer med dette udgangspunkt, samt gennem fælles faglige refleksioner.

I denne beskrivelse har vores refleksioner taget afsæt i praksiserfaringer og materialer fra EVA (Danmarks evalueringsinstitut). Vi har sat fokus på elementerne interaktioner, fællesskaber og sproglige rollemodeller og beskriver her, hvordan vi i hverdagens læringsmiljø inddrager elementerne pædagogisk og organisatorisk.

Vi understøtter kommunikation og sprog gennem kvalitative interaktioner

Vores pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges så der er mulighed for meningsfulde samtaler og interaktioner mellem børn og voksne dagen igennem i aktiviteter, lege og rutiner ved at:

- være nærværende og lydhør og skabe ro og fælles opmærksomhed
- samle børnene i små grupper om en vokseninitieret aktivitet, f.eks. bamsemøde, ferieposer
- deltage i børnenes lege, f.eks. når de tegner, leger i sandkassen eller i motorikrummet
- samtale om det vi ser og oplever, når vi går tur
- tage afsæt i hverdagssituationer som spisepauser, garderobe og toiletbesøg

- variere sproget med specifikke ord, samlebegreber m.m.
- forklare tings funktion, bruge forholdsordene og tale i nutid, datid og fremtid.
- have blik for børn i sprogligt udsatte positioner og sikre at de støttes med sproglige interaktioner

Eks.: børnene har haft ting med fra deres sommerferie i en feriepose. Der er bl.a. billeder med dem selv fra forskellige oplevelser. Børnene er meget begejstrede for at fortælle ud fra fotos m.m. og det giver god anledning til meningsfulde og sprogdvklende samtaler.

Eks.: på en gåtur bliver et barn bedt om at gå ind på fortovet, men reagerer ikke på anvisningen. Det viser sig, at hun ikke kender ordet og skal guides med en forklaring før hun forstår meningen.

Eks: børn der er sprogligt udsatte, ofte omgivet af flere forskellige sprog, har ofte svært ved at udtrykke sig med ord og bruger mimik og fagter, bliver let vrede og irriterede når de ikke bliver forståede. Vi er særligt opmærksomme og lydhøre for at forstå deres hensigt og give dem de ord de har brug for og spejler deres sprog. Vi taler langsomt og tydeligt og bruger øjenkontakt og fakter.

Vi søger at inddrage forældrene i børnenes sproglige udvikling og inspirerer til understøttende aktiviteter i hjemmet med udlån af forskellige sprogstimulerende materialer.

Børnene øver kommunikation og sprog med hinanden i legefællesskaber og sproget giver samtidig mulighed for deltagelse i legen. I legen er børnene engagerede, aktive og meget kommunikerende både sprogligt og kropsligt. De udvikler forskellige strategier for at komme ind i legen: taler og observerer, handler og signalerer. Det pædagogiske læringsmiljø understøtter legens strategier når pædagogen guider og understøtter kommunikation og sprog ved at:

- lege med i børnenes lege og bidrage med ord, fortælling og kropssprog der kan engagere børnene
- have blik for balance, så alle børn får rum til at udtrykke sig
- være sensitiv og nysgerrig, så guidningen ikke forstyrrer børnenes egen fortælling, leg og sprog.
- undersøge og støtte indgangsstrategier, så alle børn lærer hvordan man kommer med

Vores pædagogiske læringsmiljø er præget af voksne, der er bevidste rollemodeller ved at:

- Stille meningsfulde spørgsmål
- Tage udgangspunkt i børnenes perspektiver i samtalen
- Skabe et rigt fysisk sprogmiljø

Vi har erfaret, at det har stor betydning at vi tager afsæt i børnenes oplevelser og stiller konkrete, åbne, reflekterende og fabulerende spørgsmål gradueret i forhold til barnets sproglige udviklingsniveau. Vi søger at anvende verber som jeg kan, jeg vil, jeg tror, jeg føler m.m. som styrker deres kognitive udvikling. Børnene engagerer sig, motiveres og er aktive når vi tager afsæt i deres perspektiver og interesser og det skaber meningsfulde samtaler. Det er derfor vigtigt at vi som voksne rollemodeller kan slippe egne forestillinger og følge børnenes perspektiver og input. Ofte sætter vi ord på deres gestik og får en meningsfuld samtale ved at følge deres signaler.

Vi søger at etablere et rigt fysisk sprogmiljø, der inspirerer børns sprog og kommunikation fordi det har stor betydning for tidlige erfaringer med skriftsprog, for samtale og sproglig udforskning. Grupperummet indrettes med læsekrog, bøger, plakater, bogstaver og ord på ting. Børnene inddrages i at tegne og producere plancher og tager på biblioteksbesøg m.m.

Som sproglige rollemodeller understøtter vi sprogudviklingen i læringsmiljøet ved at:

- Vise børnene hvordan man samtaler, ved at tale med dem i skiftende turtagning
- Støtte samtalen med spørgsmål gradueret efter barnets udvikling og interesser
- Engagere barnet i samtale ved at tage udgangspunkt i deres perspektiv
- Skabe rammer for sproglige erfaringer gennem fysiske sprogmiljøer på stuen, legepladsen eller på ture i natur, bibliotek m.m.

Natur, udeliv og science

Arbejdet med natur handler om at understøtte børns erfaringer med og viden om natur og naturfænomener. Det kan foregå både ude og inde. I uderummet er der god plads til vilde lege og til at undersøge og udforske og fordybe sig og være kreativ. Science handler om at gå på opdagelse i naturvidenskabelige fænomener og matematikkens verden.

De pædagogiske læringsmål:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vi understøtter børnenes trivsel og dannelse gennem oplevelser og erfaring med naturen

Vores pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges så det understøtter børnenes læring gennem hele dagen. Med afsæt i de to mål og det fælles pædagogiske grundlag flettes dette tema sammen med læreplanens øvrige temaer. Vi målsætter og evaluerer med dette udgangspunkt, samt gennem fælles faglige refleksioner.

I denne beskrivelse har vores refleksioner taget afsæt i praksiserfaringer og materialer fra EVA (Danmarks evalueringsinstitut). Vi har sat fokus på elementerne natur, udeliv og science og beskriver her, hvordan vi i hverdagens læringsmiljø inddrager elementerne pædagogisk og organisatorisk.

Natur

I mødet med naturen udvikles selvfølelse når sanserne stimuleres. De udvikler agens ved at bearbejde naturen og de får forståelse for sammenhænge når vi taler om mennesket i naturen. Vi understøtter deres erfaringer med viden ved at tale om naturen og uddybe fænomener som årstiderne, vejret, dyrearter m. m. v. Vi inddrager børnenes oplevelser i samtaler og evt. højtlesningen og vi søger ny viden via nettet og bøger eller ved at eksperimentere. Når vi går ture gør vi børnene opmærksomme på lyde og vækster og på hvordan vi skal behandle naturen godt og passe på den. På legepladsen går vi f.eks. på bænkebidder-jagt sammen med børnene og understøtter deres læring med vores viden, samt søgning på nettet. Vi oplever vores fordybelse smitter børnene, og vi er bevidste om at vi er rollemodeller. Vi søger at følge deres interesser og vise nysgerrighed og engagement når vi går med dem på opdagelse. Vi skaber de tre læringsrum, så vi både følger deres interesser, støtter deres udforskning og går foran og formidler viden og igangsætter aktiviteter som understøtter deres nysgerrighed på forskellige materialer og med forskellige redskaber, og vi taler med dem om bæredygtighed f.eks. forurening og madspild.

Udeliv

Vores udeliv er i 2020 øget på grund af Coronapandemien. Vi opholder os en stor del af dagen udendørs, vi tager derfor legetøj, som før kun var i brug indenfor, med ud, f.eks. tegne, male, sy og læse. I Corona perioden afleveres og hentes børnene på legepladsen, vi oplever det positivt fordi Børnene trives med de gode rammer på legepladsen, der er plads til fordybelse og bevægelse. Den kropslige bevidsthed og den sansemæssige udvikling styrkes f.eks. gennem lege med sand og vand, bruge kroppen på mange måder på cykler, i løb, når de klatrer eller gynger og drejer rundt. Det store rum giver mange deltagelses-muligheder og muligheder for relationsdannelse. Nogle børn oplever uderummet uforudsigeligt og utrygt, og har brug for omsorg og nærvær, vi støtter og guider dem til at deltage i mindre grupper rammesat af den voksne og aktivitetens omfang. F.eks købmands leg i sandkassen, synge og gyngede eller gemmelege. Forskning har vist at pædagogen bedst understøtter legen gennem guidning frem for instruktion- det søger vi at efterkomme.

Science

Science skal forstås som en særlig tilgang til at forstå og begribe verden. Vi søger her at være eksperimenterende, legende, undersøgende, sansende og analyserende sammen med børnene på mange måder og steder, så vi kan støtte børnene i at blive klogere på verden. Science foregår i spontane aktiviteter såvel som i planlagte over hele dagen og vi støtter børnenes nysgerrighed og udforskende lege ved selv at være undrende og spørgende med åbnende spørgsmål der fastholder en sanseoplevelse, fokuserer på ligheder eller forskelle, fremmer udforskningen eller formulerer et problem. Vi kan tage udgangspunkt i flere typer tænkning når vi tænker science ind i lege og aktiviteter;

- Ingeniør-tænkning: f.eks. bygger en bro af klodser eller skumpuder og skal se hvor mange biler eller børn den kan bære. Vi kan understøtte legen ved at sætte rammer som f.eks i spil og ved at have flytbare genstande på legepladsen og indenfor f.eks. X-bloks og skumpuder.
- Teknologi-tænkning tager udgangspunkt i de redskaber vi omgiver os med, analoge og digitale, det kan være færdige ting eller noget vi bygger sammen med børnene. Vi anvender I-Pads til videnssøgning og Vi har i coronaperioden anvendt redskabet meget lidt, men ønsker på sigt at udnytte flere muligheder og at skabe en etisk og hensigtsmæssig brug vha. normer og kritisk tilgang.
- Matematisk opmærksomhed: talbegreber, former og figurer, problemløsning og matematisk sprog. Det kan handle om lokalisering hvor ting er placeret i rummet og hvordan barnet udnytter det. Design: F.eks: at kunne skabe eller beskrive former. Tælling: tælle tallerkener, farver, fingre m.m. Måling: handler om at se forskelle f.eks. højst, ældst, mindst, tungest, o.s.v.

Vi understøtter den matematiske opmærksomhed, når vi holder samling og tæller hvor mange vi er, når vi leger med magneter i forskellige former, når vi bygger høje tårne med Duplo klodser, måler hvor høje børnene er, spiller spil, m.m.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur skabes af værdier og normer som børn møder og tilegner sig i deres hverdag og som de får erfaringer med, så det understøtter deres deltagelse i forpligtende fællesskaber. Kultur er også kunstneriske og æstetiske processer, der aktiverer sanser og følelser og hvor børnene får mulighed for at opleve og udtrykke sig selv på mange forskellige måder. Dels i kraft af egen skabende praksis, dels gennem oplevelser i direkte møder med forskellige kunstarter og udtryk.

De pædagogiske læringsmål:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og som aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vores pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges så det understøtter børnenes læring gennem hele dagen. Med afsæt i de to mål og det fælles pædagogiske grundlag flettes dette tema sammen med læreplanens øvrige temaer. Vi målsætter og evaluerer med dette udgangspunkt, samt gennem fælles faglige refleksioner.

I denne beskrivelse har vores refleksioner taget afsæt i praksiserfaringer og materialer fra EVA (Danmarks evalueringsinstitut). Vi har sat fokus på elementerne ”kultur som æstetisk praksis” og ”kultur som normer og værdier i fællesskaber”.

Vi understøtter kulturen gennem æstetiske processer

Æstetisk praksis

Vores læringsmiljø tager afsæt i et bredt perspektiv, der ikke alene dækker kunstneriske genrer som dans, musik eller maleri, men også dækker over alle oplevelser, der stimulerer sanser og følelser, hvor barnet fornemmer sig selv og sin krop. Det er såvel æstetiske indtryk f.eks. mødet med musik, såvel som det er deres egne udtryk f.eks. skabende og eksperimenterende leg og praksis.

Vi oplever børnene indtager forskellige skiftende roller i æstetisk praksis gennem hele dagen:

Den aktive idéskabende: får en god idé til en tegning, en melodi, en aktivitet

Den aktivt modtagende: som lytter, iagttager og er publikum

Den udførende: som går i gang og fordyber sig og holder ved

Den analytiske: der undersøger hvordan man f.eks. kan tegne eller male en dinosaur, undersøger hvordan ting virker eller er lavet

Den fortolkende: taler med andre om sine oplevelser

Det pædagogiske personale indgår i den æstetiske praksis i læringsmiljøet ved at:

- gå foran; inspirerer, planlægger, organiserer og rammesætter aktiviteter og leg så børnene engageres

- går ved siden af og med børnene; Er nærværende og sensitive rollemodeller. Responderer, inspirerer og støtter børnenes eksperimenter og fordybelse, så børnene oplever tryghed i at udfolde sig og bearbejde indtryk.

- går bagved og følger børnenes initiativer. Er nysgerrige, iagttagende og lyttende overfor børnenes perspektiver og intentioner, så børnene oplever stor medindflydelse.

Eks.: nogle børn vil gerne tegne med kridt på fliserne, én farvelægger en hel flise. Andre følger efter. Én kommer vand på og ser farverne løbe sammen. Børnene får idéer, inspirerer hinanden, fordyber sig. Det pædagogiske personale støtter deres aktivitet med nærvær og trygge rammer.

Eks.: i en aktivitet bliver et barn opmærksom på en farvet tændstik og vil gerne undersøge, hvad der sker hvis den kommes i vand. Den voksne støtter engagementet og sammen finder de ud af, at tændstikken flyder og farven løber ud i vandet.

Vores læringsmiljø omfatter gode muligheder for tegne- og maleaktiviteter både ude og inde med farver, papir, tusch, pensler, maling, modellervoks, perler, lego, magneter m.m. gennem hele dagen. Det pædagogiske personale er ofte ved siden af eller bagved børnene. Når vi går foran, har vi et praktisk formål eller en bestemt retning, f.eks. at børnene øver sig i at tegne eller klippe. Målet kan være et produkt, med en fastlagt funktion f. eks. en jule-dekoration.

Vi synger ofte og lærer børnene sange i vores daglige samling og vi lytter og danser til musik sammen med dem. Vi anvender musik i stillestunder og af og til når vi spiser

Vi oplever at vi i vores læringsmiljø ofte går ved siden af; vi er nærværende og deltagende og sørger for de trygge rammer. Vi søger fremover at være mere nysgerrige, observerende, afventende og lyttende ift. børnenes perspektiver og i dialogen omkring deres oplevelser, tanker og følelser. Det kan føre til nye æstetiske aktiviteter og en bedre forståelse for barnets perspektiv og vores viden om deres nærmeste udviklings-zone.

Vi er opmærksomme på hvordan den fysiske indretning understøtter børnenes æstetiske udfoldelser. Indretningen er fleksibel med legetøj og materialer i børnehøjde. Dog har det i corona-perioden været pakket i kasser, der ikke var umiddelbart tilgængelige. Vi bruger mobile skillevægge til at afskærme lege i små grupper. Vi udskifter jævnligt vægdekorationer og har både inspirerende plakater og børnenes egne produkter på væggene og vi oplever ofte børnene kommunikere med hinanden eller med de voksne, omkring det de oplever på billederne.

Vi har årligt samarbejde med Haderslev musikskole, hvor vi sammen med børnene lærer matemusik og nye sange. Vi tager ofte på tur til biblioteket. Af og til kigger vi ind i Domkirken og oplever det store rum med de spændende billeder. Vi er publikum når teatergrupper optræder hos os eller i nærområdet. Vi vil gerne understøtte børnenes egen optræden og musikalske udvikling mere, men også være nysgerrige og give mere plads og til børnenes egne kreationer.

Kultur og fællesskab

I et fællesskabsperspektiv er kultur både det fællesskab vi skaber sammen i vores børnehave, men også de forskellige kulturelle baggrunde, normer og værdier som børn, forældre og personale har med ind i børnehaven. Det har stor betydning at vi både møder forældre og børn i det de kommer fra og har med sig, at vi kan sætte os i deres sted og følge deres perspektiver. Lige så vigtigt er det, at vi skaber en fælles kultur med normer og værdier, som giver børnehaven et trygt og stimulerende læringsmiljø som alle kan trives i.

I vores pædagogiske indsats søger vi derfor at have fokus på følgende:

Kultursensitiv omsorg; hvor vi søger fordomsfrit at være opmærksomme på kulturelle forskelligheder. At yde omsorg i forhold til hvert enkelt barns måde at handle, kommunikere og udtrykke følelser på. Er nærværende, lydhøre og påpasselige ift. ikke at tolke børnenes udtryk og intentioner ud fra egne for-forståelser.

Normkritisk pædagogik; at vi er bevidste om eget kulturelle ståsted og hvordan vores normer og værdier påvirker børnene. F.eks. hvordan vi tilrettelægger lege, rutiner og aktiviteter. Hvilke børn der derved oplever anerkendelse. Eller hvordan vi tilrettelægger deltagelsesmuligheder, hvilke forventninger ligger bag den deltagelse der betragtes som succesfuld. Med dette differentierede afsæt vil vi øge det enkelte barns muligheder for at udfolde sig og være deltagende.

Et stærkt forældresamarbejde; Vi søger gennem dialogiske møder gennem barnets børnehavetid, samt den daglige kontakt at opbygge et tillidsfuldt samarbejde med forældrene. Når forældrene kender børnehavens hverdag og normer, kan de bygge bro mellem de to kulturer, hjem og børnehave. Når vi gennem forældrene får kendskab til barnets kulturelle baggrund, kan vi tilrettelægge læringsmiljøet i forhold til barnets perspektiv. Vi har i corona-perioden været afskåret fra at afholde større forældrearrangementer og forældrene kommer ikke indenfor i børnehaven. Det er derfor væsentligt at vi opsøger den daglige kommunikation i afleverings- og afhentningssituationen og evt. inviterer de enkelte forældre indenfor til en samtale, hvor kommunikationen kan foregå uforstyrret.

Vi søger, hvor det er muligt, at inddrage forældrene i børnehavens aktiviteter og hverdagsrutiner, så de får indblik i vores hverdag og fællesskaber. Vi sender bl.a. fotos af aktiviteter via den interne digitale kommunikationsplatform og vores Facebook side. Vi får kendskab til børnenes familier, når de medbringer ting, tegninger eller fotos af oplevelser i familien f.eks. fra deres sommerferie.